

І юні, і немолоді читали «Кобзаря»



Цікавий захід провели працівники відділу обслуговування документами іноземними мовами Рівненської обласної універсальної наукової бібліотеки. До 200-річчя Шевченка вони підготували змістовний відеофільм англійською мовою про пам'ятники Тарасу Григоровичу, які споруджені за кордоном. Ще одна відеострічка розповідала про переклади творів Кобзаря. А їх – чимало: більше 500, причому 147-ма мовами народів світу. Англійська письменниця Етель-Ліліан Войнич, автор відомого роману «Овід» (до речі, сама в 1911 р. у Лондоні видала збірку своїх перекладів, до якої увійшли шість ліричних поезій Шевченка: «Минають дні, минають ночі», «Заповіт», «Мені однаково, чи буду», «Минули літа молодії» – під назвою «Зима», «Косар» і вступ до поеми «Княжна» – «Зоре моя вечірняя») писала: «Вражаюча музика його української поезії досягла найвищого рівня ліричної творчості, яку могла б створити людина». Саме тому сотні спроб перекладу Шевченка були зроблені практично на всі основні мови світу.

Що відродно: ці переклади можна було тут не лише прочитати, а й почути вживу. Адже відвідувачі, рівненські студенти та школярі, вчителі та викладачі-філологи підготували невеличкий захід. І читали проникливо твори Шевченка англійською (приміром, Олена Швайко, Ольга Шкода, Артем Скороход та інші читали «Думку», «Реве та стогне», «Заповіт»), німецькою (Ірина Басовець, Анастасія Волощук, та найменша серед учасників – Валерія Косоубцька ознайомили, як мовою Гете й Шіллера звучать, приміром, «Мені однаково», «Садок вишневий коло хати», той же «Заповіт»), французькою, іспанською.

Також пролунали досить близькі за звучанням твори наших слов'янських побратимів. Найбільше – польською мовою (Оля Жидик зі школи № 15 – «Кохайтеся, чорноброві, та не з москалями», Марина Шуздик – «Тече вода», «Садок вишневий коло хати», Яна Кравчук – «Чому мені так тяжко», «Ой, люлі, мені, моїй дитині»), чеською та словацькою (Наталія Бондар та Віта Сергійчук прочитали «Заповіт» відповідно).

Та найбільш несподіваним став виступ пенсіонера з Острога Олександра Гладуненка. Він прочитав «Заповіт»... турецькою мовою. Свій вибір пояснив тим, що все більше ми прив'язуємося до тієї мови на телеекранах, завдяки «Роксолані», «Силі», «Асі» тощо. Крім того, у турецькій мові понад 800 слів, повністю тотожних українським, а головне – перший переклад «Заповіту» турецькою зробив... острожанин! Це колишній учень Острозької прогімназії, який зіпсував собі очі в Острозькій приватній бібліотеці своєї тітки, відомий сходознавець Агатангел Кримський. (Про Настю-Хуррем, Агатангела Юхимовича, зв'язки нашого міста з Туреччиною та мовний обмін між двома народами писала «Замкова гора» у № 49 за 8 грудня 2012 р. та № 3 від 18 січня 2014 р.).

Тож протягом зустрічі присутні переконалися, що Тарас Григорович дійсно один з світових класиків. Його гуманізм, геніальні народні образи, прагнення свободи зрозумілі й близькі людям різних націй, хоча передусім він є поетом України.

Також працівники бібліотеки навели ще кілька цікавих фактів, дотично пов'язаних з Кобзарем. Так, в нашій області проживає на сьогодні 1111 осіб з прізвищем Шевченко. Є на теренах краю 1196 Тарасів Григоровичів, щоправда, з різними прізвищами. А ось повних тезок геніальної людини – Тарасів Григоровичів Шевченків – на Рівненщині усього троє.

Олександр ВАСИЛЕНКО